

Examenul național de bacalaureat 2021
Proba E. d)
Psihologie

Varianta 4

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de trei ore.**

SUBIECTUL I **(30 de puncte)**

Scrieți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre situațiile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Din categoria senzațiilor exteroceptive fac parte:
 - a. senzațiile cutanate
 - b. durerea viscerală
 - c. senzațiile proprioceptive
 - d. senzațiile organice
2. Percepția unui obiect este o imagine:
 - a. schematică
 - b. săracă în conținut
 - c. primară
 - d. abstractă
3. Reprezentarea unui obiect:
 - a. este independentă de calitatea percepției aceluși obiect
 - b. cuprinde atât însușirile semnificative ale obiectului perceput, cât și pe cele de detaliu
 - c. nu poate fi integrată în gândire și imaginație
 - d. poate fi detașată de contextul în care a avut loc percepția
4. Trebuințele estetice:
 - a. fac parte din categoria trebuințelor spirituale
 - b. sunt înnăscute
 - c. se află la baza piramidei lui A. Maslow
 - d. fac parte din categoria trebuințelor materiale
5. Trăirile afective sunt întotdeauna:
 - a. pozitive
 - b. negative
 - c. obiective
 - d. subiective
6. În cazul persoanelor introvertite este predominantă atenția:
 - a. internă
 - b. externă
 - c. reproductivă
 - d. obiectivă
7. Procesul psihic de autoreglare a conduitei prin mijloace verbale, de mobilizare a resurselor psihonervoase în vederea depășirii obstacolelor aflate în calea atingerii scopurilor conștient stabilite se numește:
 - a. imaginație
 - b. motivație
 - c. voință
 - d. atenție

8. Procesul psihic cognitiv-senzorial de reflectare sub forma unor imagini schematice a însușirilor concrete ale obiectelor, în absența acestora, poartă denumirea de:
- gândire
 - percepție
 - senzație
 - reprezentare
9. Părinții loanei i-au promis acesteia o excursie în străinătate, dacă va încheia anul școlar între primii cinci din clasă. Motivația folosită în acest caz este:
- cognitivă
 - negativă
 - intrinsecă
 - extrinsecă
10. Ori de câte ori aude sau vede ceva care i se pare amuzant, Ionel râde în hohote, ceea ce arată că acesta are dificultăți în a-și controla:
- afectele
 - sentimentele
 - pasiunile
 - dispozițiile afective

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A.

În coloana din stânga sunt enumerate procedee ale imaginației, iar în coloana din dreapta sunt numerotate enunțuri adevărate referitoare la acestea. Scrieți pe foaia de examen asocierile corecte dintre fiecare literă din coloana din stânga și cifra corespunzătoare din coloana din dreapta.

a. Aglutinarea	1. Este o transpunere imaginară în plan perceptiv, intelectual sau afectiv în situația altcuiva, pentru a-i înțelege mai bine comportamentul.
b. Empatia	2. Constă în aplicarea unei idei, a unui element sau a unui principiu funcțional într-o situație nouă.
c. Adaptarea	3. Este întâlnită în crearea unor personaje de basm precum Setilă, Flămânzilă, Uriașul.
d. Analogia	4. Este procedeul prin care se creează o nouă structură prin combinarea unor elemente sau părți aparținând unor obiecte diferite.
	5. A permis, printre altele, construirea unui model al atomului, pe baza asemănării structurale dintre acesta și un sistem planetar.

12 puncte

B.

Citiți, cu atenție, textul de mai jos:

Problema raportului dintre gândire și limbaj a stârnit numeroase controverse printre cercetători, fără să se ajungă încă la un punct de vedere unitar. Totuși, rezultatele cercetărilor ne permit să afirmăm că gândirea și limbajul sunt interdependente, în strânsă relație.

Pornind de la textul dat, răspundeți următoarelor cerințe:

- Menționați două procese/fenomene psihice la care face referire, în mod explicit, textul. **4 puncte**
- Precizați trei caracteristici ale unuia dintre procesele/fenomenele psihice menționate la punctul 1. **6 puncte**
- Construiți un exemplu prin care să ilustrați una dintre operațiile gândirii. **4 puncte**
- Argumentați, în aproximativ cinci rânduri, faptul că *limbajul intern este suportul principal al activității mintale*. **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Citiți, cu atenție, următorul text:

...Enescu iubea singurătatea – retras fiind în sufletul lui; de atunci devenise un fel de ființă rară, un suflet minunat. Ceea ce m-a frapat la Enescu - copil, a păstrat artistul, chiar în culmea gloriei sale: o modestie rară. Încă din anii tinereții, Enescu a avut ceea ce și azi îl caracterizează: capacitatea de a se distrage mulțimii. Cu o politețe pentru fiecare din cei care îl înconjurau, Enescu era capabil în același timp să se concentreze asupra lui, aceasta într-o asemenea măsură că nimeni din exterior nu era capabil să îi tulbure liniștea interioară, era acea îndepărtare pe care o impunea geniul artistic. În felul acesta s-a dezvoltat el, într-o atmosferă în care nu sunt capabile să ajungă nici aplauzele, nici încântarea, nici elogiile. Și în acele momente, el se îndepărta de lucrurile pământești și ochii săi căpătau o strălucire inspiratoare(...)

Înalt, zdravăn, în depline puteri fizice, Enescu se dovedește a fi un sentimental, un individ care trăiește din impresii, precum cei care există numai pentru frumos. Ca fiecare artist, Enescu are nevoie neîndoios de atmosfera aplauzelor, a sălii de concert încinse de entuziasmul publicului, fiind capabil să aprecieze căldura cu care era răsplătit(...)

(George Enescu - în viziunea reginei Maria a României, în Tribuna - Revista de cultură – serie nouă-anul X- 1-15 octombrie 2011)

Pornind de la textul dat, răspundeți următoarelor cerințe:

- A. Menționați, conform teoriei lui C. G. Jung, tipul temperamental al lui George Enescu. Precizați, din text, două idei/afirmații prin care să justificați răspunsul dat. **6 puncte**
- B. Considerați că George Enescu era o persoană capabilă de concentrarea atenției? Precizați, prin apel la text, un motiv prin care să susțineți răspunsul dat. **4 puncte**
- C. Textul precizează, cu privire la George Enescu, faptul că acesta *era de o modestie rară*. Menționați, pe baza textului dat, două motive care susțin această afirmație. **6 puncte**
- D. Prezentați, în aproximativ o jumătate de pagină, caracterul lui George Enescu, conform teoriei lui G. W. Allport, evidențiind o trăsătură cardinală și două trăsături principale ale caracterului acestuia. **10 puncte**
- E. Formulați un argument prin care să respingeți afirmația potrivit căreia *caracteristicile personalității sunt însușiri neesențiale și nedefinitorii pentru om*. **4 puncte**